

Kälarne **Nytt**

En tidning för Kälarnebygden

årgång 8 nr 1
jan 2012

Skola 2011 är till för ditt barn

*Kälarne skola arbetar med kraft, entusiasm och tillförsikt med den omfattande förändringen av de lagar och regler som styr vår verksamhet, som **alla** skolor i Sverige har fått inför läsåret 2011/2012. Vi har fått en ny skollag, en ny grundskoleförordning och en ny samlad läroplan. Naturligtvis är inte allting nytt i dessa som vi kallar för ”styrdokument för vår verksamhet”.*

Nya läroplanen Lgr 11

Med utgångspunkt i skollagen har läroplanen för grundskolan skrivits om så att alla skolor ska följa den nya samlade läroplanen Lgr 11. Genom att läsa läroplanen får du veta vilken värdegrund skolan vilar på och vilket uppdrag och vilka mål skolan har. Till läroplanen hör också kursplaner och kunskapskrav för samtliga ämnen.

Skolans ledning, personal och elever (utifrån ålder och mognad) ska tillsammans komma fram till hur de ska arbeta. Som vårdnadshavare kan du ta del i arbetet genom de möten och utvecklingssamtal du bjuds in till och du kan också ta kontakt med ditt barns mentor/klassföreståndare

för att samverka på andra sätt.

Läroplanens första del behandlar skolans värdegrund och uppdrag. Här slås det fast att verksamheten i skolan ska stämma överens med samhällets demokratiska värderingar och att alla som arbetar i skolan ska respektera varje människas värde och vår miljö.

I läroplanens andra del finns övergripande mål och riktlinjer för utbildningen. Här anges de normer, värden och kunskaper som alla elever bör ha utvecklat efter avslutad skolgång. Dessa mål ska undervisningen i alla skolans ämnen bidra till att utveckla.

I den tredje delen finns kursplaner med tillhörande kunskapskrav i alla ämnen.

Kostnaderna för papper och tryckning av detta nummer sponsras av
ELSY och STEN VÅGETEG

Kursplanen i varje ämne beskriver varför ämnet finns i skolan, MOTIVET.

Vad syftet med undervisningen är och vilka kunskaper ditt barn ska ges möjlighet att utveckla.

Kursplanen anger också ett centralt innehåll. Det är det obligatoriska innehåll som undervisningen i ämnet ska behandla.

Kunskapskrav

Kunskapskraven i ämnet kompletterar kursplanen och används för att bedöma elevernas kunskapsutveckling. De beskriver vad eleverna ska kunna vid vissa givna tillfällen och hur detta tar sig uttryck. I grundskolan finns kunskapskrav för godtagbara kunskaper i slutet av årskurs tre i ämnena svenska, svenska som andraspråk, matematik, samhällsorienterande ämnen och naturorienterande ämnen. I årskurs sex finns kunskapskrav för alla ämnen utom moderna språk och i årskurs nio finns kunskapskrav för samtliga ämnen.

I årskurs tre används kunskapskraven för att bedöma om ditt barn har godtagbara kunskaper. I årskurs sex (från läsåret 2012/13) och årskurs nio används kunskapskraven för att bedöma vilket betygssteg ditt barns kunnande i ämnet motsvarar. Kunskapskraven är konstruerade utifrån tre bedömningsområden, 1. Faktakunskaper, 2. Förståelse av dessa och 3. Analys.

En ny skollag

Det är riksdagen som har fastställt en ny skollag som gäller all utbildning för barn och ungdomar i Sverige.

Den nya skollagen fastslår att utbildningen ska utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Den innehåller därför en del nya bestämmelser om vad skolan får göra om en elev stör

ordningen, uppträder olämpligt eller gör sig skyldig till allvarigare förseelser. Förutom att eleven kan visas ut ur klassrummet för resten av lektionen och få kvarsittning kan rektorn i vissa fall ge eleven en skriftlig varning. Varningen ska innehålla information om vad som kommer att hända om eleven inte ändrar sitt beteende. Till exempel kan eleven tillfälligt flyttas till en annan skola. Rektorn ges nu, i den nya skollagen, möjlighet att stänga av en elev om det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero och om andra åtgärder inte har hjälpt. Avstängningen får vara högst en vecka åt gången och högst två gånger per termin. Som vårdnadshavare har du rätt att överklaga rektorns beslut om avstängning till förvaltningsrätten.

På ett annat ställe säger lagen att alla elever ska få den stimulans de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de ska kunna utvecklas så långt som möjligt. Det gäller även elever som har lätt att nå kunskapskraven. De elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, har rätt att få särskilt stöd. Det är rektorns ansvar att se till att elevens behov av stöd utreds och om det visar sig att eleven har behov av särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas. Du och ditt barn har rätt att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. Du får nu också enligt skollagen rätt att överklaga rektorns beslut om åtgärdsprogram till Skolväsendets överklagandenämnd. Det gäller både ett beslut om att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas eller utformningen av och innehållet i ett åtgärdsprogram.

Fler beslut än i dag ska kunna överklagas. Det ökar rättssäkerheten för elever och vårdnadshavare. Bland annat ska beslut om rätt till skolskjuts kunna överklagas.

Eleverna ska ha tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator inom elevhälsan samt studie- och yrkesvägledning.

Alla elever ska ha tillgång till skolbibliotek. I enstaka fall är det tillåtet att ta ut frivilliga avgifter för skolresor och liknande.

Detta är några saker som är viktiga förändringar i lagtexten men inga direkta nyheter i skolarbetet.

Vill du läsa mer om skollagen eller läroplanen hittar du dem på Skolverkets webbplats:
www.skolverket.se/skollagen2011
www.skolverket.se/nyalaroplaner

Ny betygsskala

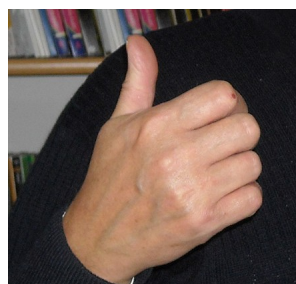
En ny betygsskala med fler betygssteg har införts. Den nya betygsskalan har sex steg: A, B, C, D, E och F. Betygssteget A är det högsta betyget medan E är det lägst godkända. Betyget F är ett icke godkänt betyg. Har eleven varit frånvarande så mycket att underlag helt saknas för att sätta betyg markeras det med ett streck.

Från och med hösten 2012 kommer betyg att sättas från årskurs sex och därefter för varje termin fram till och med slutbetyget i årskurs nio. Terminsbetygen ska sättas utifrån de kunskaper som eleven har utvecklat fram till och med den aktuella terminen. Bedömningen i årskurs sex ska göras i relation till kunskaps-

kraven i årskurs sex. Från och med årskurs sju görs bedömningen i relation till kunskapskraven i årskurs nio.

Jag är stolt över att arbeta som rektor för Kälarne skola. Det är en levande, dynamisk och kreativ skola där individer lär och utvecklas. Tillsammans med den kompetenta personal som finns och det pedagogiska arbete de gör har vi en skola som når bra resultat, följer de styrdokument som reglerar vår verksamhet och ser med entusiasm och tillförsikt över arbetet med **Skola 2011**.

Reidar Otterbjörk
Rektor Kälarne skola

Våga säga nej!

Alkohol- och drogföreläsarna Roger Sjödin och Erik Åforsström höll den 23 november en föreläsning för föräldrar och skolpersonal. Veckan därpå var det elevernas tur att träffa Roger och Erik. Först ut var 8-9:an och därefter kom 6-7:an på tur.

Varje föreläsning är den andra olik men grundupplägget är att Erik står för den mesta drog-informationen medan Roger varvar med egna erfarenheter och berättelser från sitt liv som missbrukare. Elevernas frågor hade en viktig roll. Små grupper var ett önskemål från Erik och Rogers håll eftersom fler elever då vågar ställa frågor och diskutera.

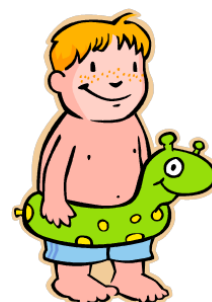
Roger Sjödin var under många år missbrukare men är sedan tio år alkohol- och drogfri. Han arbetar nu på ungdomsgården (Club 1880) i Hammarstrand. Erik Åforsström har tidigare arbetat som drogsamordnare i bl.a. Ragunda kommun. De driver nu varsina företag och håller ibland föreläsningar tillsammans. Elever, personal och föräldrar som tog del av de mycket givande föreläsningarna hoppas att fler tar chansen att höra Roger och Erik i framtiden. Vi på Kälarne skola vill tacka för intressanta och lärorika tillfällen!

Eva Granlöf Danielsson

Ett varmt tack till er som hittills skänkt pengar för inköp av badleksaker till simhallen.

Ett tack till Jenny Nilsson också, som tog initiativ till denna insamling (som f.ö. fortsätter).

Styrelsen för Kälarnebygdens Kooperativa förening

Internationaliseringsprojektet Future Europe vid Kälarne skola

Vid Kälarne skola bedriver vi sedan 1999 ett internationaliseringsarbete, kallat Future Europe. Tillsammans med våra elever i år 6-9 och motsvarande klasser vid vår tjeckiska vän-skola arbetar vi för att nå följande mål:

- att skapa ett nätverk mellan skolorna för ett långvarigt utbyte
- att sammanföra våra elever med elever med andra livsbetingelser ute i Europa, skapa samhörighet mellan dem och därmed bidra till ökad internationell förståelse hos dem
- att få våra elever att se sin egen livssituation i ett mera internationellt perspektiv
- att genom ingående kunskaper få dem att känna sig hemtama även i sina kamraters hemmiljöer och därmed bana väg för att de ska våga och vilja ta internationella kontakter även i framtiden
- att träna eleverna i att våga och vilja använda främmande språk och modern teknik och därmed stimulera deras kompetens inom dessa områden

Under dessa år har vi arbetat med fem olika klasser under två-tre år vardera och lyckats med att låta eleverna mötas både i Kälarne och i vänskolans hemmiljö. I vår kommer våra tjeckiska vänner på besök 16-21 mars och klass 96 åker ut i Europa i slutet av maj. Målet är att dels besöka vänskolan i Frýdek-Mistek, se stora städer som Berlin och Prag, förhoppningsvis också Venedig, och besöka ett koncentrationsläger. Elevernas resa och upptäckter kommer att kunna följas via deras blogg och vi återkommer om adressen längre fram i vår.

Av vilken anledning anser vi att internationalisering är extra viktigt för barn och ungdomar i Kälarnebygden?

Vi har sett att fördomar och rädsla för det obekanta och nya ibland hindrar barn och ungdomar från att utvecklas och våga pröva på andra utbildningar, arbeten och möjligheter än de som av tradition finns och erbjuds i vår bygd. Eftersom vi bor långt ifrån städer och invandrartäta områden blir erfarenheter och kunskaper om andra kulturer bara något man finner i böcker eller på TV. Likaså blir språk och IT-teknik en produkt bara för klassrummet. Att istället låta eleverna testa sina kunskaper i verkligheten ger inte bara en motivation att lära sig mer, utan ger vidgade vyer och ungdomar som är bättre rustade för en alltmer global värld.

Stöd för vårt arbete finner vi i nya läroplanen (Lgr11):

”Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse . . . Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.” s. 7

”En viktig uppgift för skolan är att ge överblick och sammanhang. Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt vilja till att prova egna idéer och lösa problem. . . . Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar ett förhållningssätt som främjar entreprenörskap. . . . Ett *internationellt perspektiv* är viktigt för att kunna se den egna verkligheten i ett globalt sammanhang och för att skapa internationell solidaritet samt förbereda för ett samhälle med täta kontakter över kultur- och nationsgränser.” s. 9

Ett av de kunskapsmål som svenska skolan ska ansvara för är att varje elev efter genomgången grundskola ”kan samspela i möten med andra människor utifrån kunskap om

likheter och olikheter i livsvillkor, kultur, språk, religion och historia” s. 14

”Skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden. . . . Skolan ska vara ett stöd för familjerna i deras ansvar för barnens fostran och utveckling. Arbetet måste därför ske i samarbete med hemmen.” s. 9

Under alla år vi arbetat med detta internationella projekt har vi haft ett otroligt bra stöd ifrån hemmen. Här kan man verkligen tala om samarbete och entreprenöriell anda, något som den nya läroplanen (sedan 1/7 2011) verkligen betonar. Inte ett enda utbyte skulle ha kunnat bli av om inte elever, föräldrar, företag och bygden i övrigt stöttat klasserna genom att skänka saker, lämna ett bidrag, komma till våra evenemang, köpa det vi säljer och engagerat sig på många olika sätt när vi tagit emot våra utländska vänner och när vi själva åkt iväg.

Under våren kommer klass 96 att knacka på hos många av er för att göra en sista kraftanstängning för att tjäna ihop de 70 000 kronorna som fattas för att göra sin ”drömresa” möjlig och vi hoppas att du vill stötta dem i sitt arbete. Har du som privatperson eller företagare förslag och idéer på hur eleverna kan tjäna ihop en slant hoppas vi att

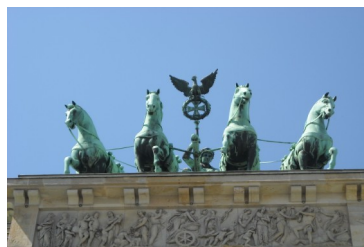
ni hör av er till oss!

Vi tar tacksamt emot all hjälp vi kan få!

Klass 96, deras lärare och föräldrar.

Kontaktperson:

Eva Kvist tel. 070-60 69 888,
eva.kvist@zonline.se

Brandenburger Tor
i Berlin

Koncentrationslägret
i Auschwitz

Vi hälsas välkommen
i vänskolan

*En natt i mörker,
månens ljusa sken,
vålnaden och skelett*

*gjorda av knotiga ben
smyger fram över de
mörka gravarna*

*Mörker är rädsla
rädsla är svaghet
men vad är svaghet?*

*Jag hade en svag
skräck för skolan.
Jag kände en
skräckinjagande ångest
att en skolkamrat
var borta.*

*Men jag fick en styrka
att fråga
om han var sjuk,
Och det var han.*

Dikter från klass 8,

Tema "Skräck"

*Rädd och svag för döden
Är alla då och då
Men ibland om vi rör den
Blir vi två och två*

*Man har skräck på kyrkogårdar
graven och döden ångest för mörkret*

OFFICE FIVE

Årgång 1. Nr 1, December 2011. Pris: 50 kr.

Detta är en bild på den fantastiskt fina tidning som klass 5 har åstadkommit under höstterminen. De har samtidigt studerat Ryssland under en period, därav inspirationen till de vackra lök-kupolerna. Tidningen är för övrigt en utmärkt lokaltidning om Kälarne. Den kan köpas hos deras klasslärare Gun Svedevall-Andersson. Hon skriver så här om tidningen:

Tack för att du stödjer vår klass med att köpa vår klasstidning!

”Vi vill med denna tidning visa lite av vårt arbete under höstterminen. Pengarna som kommer in ska gå till elevernas klassresa under våren...

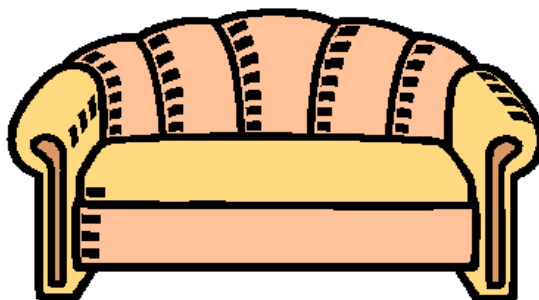
I så gott som all forskning och litteratur som behandlar frågor om hur barn lär sig basfärdigheterna svenska och matematik betonas språkets och kommunikationens betydelse för ordförståelse och begreppsinsläring.

Arbetet med denna tidning syftar till att stimulera elevernas kommunikativa förmåga och att finna gemenskap med att göra saker tillsammans.

Det har varit spännande och positivt att se elevernas engagemang i arbetet med vår tidning. Lgr 11 är skolans nya läroplan som startade denna termin. Ett av skolans uppdrag är entreprenörskap, som jag tycker att vi får in på ett naturligt sätt genom vår tidning. Att tillsammans göra en produkt som senare går till försäljning”.

SOFFA SÖKES

Klass 6 på Kälarne skola undrar om någon har en soffa att skänka, som vi kan ha i vårt klassrum?

Om ni har någon:

***Ring till någon av våra mentorer: Camilla Wängman, 070-3455180
Veronica Holm 070-2596401***

På initiativ av skolan och föräldrar har hockeyrinken äntligen satts upp i gen!

Förarutbildningskurs för snöskoter i Kälarne Av Eje Åhlander

Kälarne skoterklubb har för tredje året i rad anordnat kurs för förarbevis för snöskoter. I år har vi haft 11 deltagare, som alla är omkring 16 år. Lärare för kursen är Sven Jonsson och Eje Åhlander. Utbildningen har stramats upp av myndigheterna och innehåller såväl teoretiska som praktiska moment. Man kräver utbildning för att bli godkänd som lärare och man har haft fortbildning av de lärare som finns. Det sker hela tiden förändringar på trafikområdet, som det är viktigt att lärarna kan, och att de är uppdaterade. De praktiska momenten är tydligare specificerade än tidigare.

Årets kurs har varit intensiv och deltagarna har fått gå upp tidigt på morgonen under sin lediga tid. Engagemanget har varit stort och alla eleverna har varit duktiga både i de teoretiska delarna och i övningskörning på skoter, som i år har skett under ganska svåra förhållanden, med mycket och tung snö.

Det är glädjande att så många ungdomar går denna kurs och får förarbevis. Kursen har en stark betoning på säkerhetsfrågor och vi tror att det kan bidra till färre allvarliga tillbud och olyckor ju fler som tillgodogör sig detta.

Vi kommer att anordna fler kurser. Om man är intresserad kan man kontakta Sven Jonsson på telefon 070-6054981 eller Eje Åhlander på telefon 070-5570146. För att få gå kursen ska man vara minst 15 år och 9 månader. För att få genomföra skrivningen ska man ha fyllt 16 år. Om det blir tillräckligt många intresserade i vinter blir det sannolikt en kurs till. I annat fall blir nästa kurs i början av januari 2013.

Hittills har alla klarat examinationen på våra tre kurser.

Här ser ni en bild på årets nöjda deltagare efter övningskörning i Västane.

Deltagarna från vänster:

Maria Wedin Jonsson, Kerstin Jonsson, Pernilla Högbom, Olivia Edbom Jonsson, Patricia Olsson.
Rasmus Svedberg, Tove Sandelin, Tor Gyllander, Joanna Eriksson och Oscar Amrén

Aktivitetsparken i Kälarne snart verklighet !

Vår ansökan om att anlägga en aktivitetspark i Kälarne för våra ungdomar bifölls av LAG, gruppen för Leader Mittland den 8 December. Vi i styrelsen för Kälarnebygdens kooperativa förening tycker detta är fantastiskt roligt när nu äntligen aktivitetsparken förverkligas.

Den sista instansen, Länsstyrelsen, har ännu inte beviljat detta men av erfarenhet skall det mycket till innan de går emot LAG- gruppen i Leader.

Projektet "Aktivitetspark Kälarne" har en budget av nästan 200 000 kr och omfattar en ca 80 m lång cykelcrossbana samt en lekplats med fågelbogunga, rutschkana, vanlig gunga samt en polkagunga för de mindre barnen. Till det kommer en inhägnad och lite grönytor. Vi har även en förhoppning om att skolans elever snickrar ihop några bänkar eller campingbord.

Aktivitetsparken kommer att anläggas på den tomt som föreningen äger (f.d. Fällströms), mitt emot skolan. Vi har vidare skrivit på ett nyttjanderättsavtal med Bräcke Kommun på grannfastigheten, så vi har nästan 5000m² att utnyttja.

Byggandet kommer att ske i två steg. Första etappen är sommaren 2012, då alla markarbeten sker och cykelcrossbanan färdigställs.

Andra etappen sker sommaren 2013, då lekparken med gungorna, rutschkanan mm färdigställs.

Anledningen till den utdragna projekttiden är att föreningen måste betala alla kostnader först och därefter vänta några månader för att få betalt av Leader och vår kassa är inte så stor att vi orkar med allt på en gång.

Föreningen önskar därför att alla föräldrar och intresserade hör av sig till undertecknad, för vi kommer att behöva hjälp i samband med byggandet av aktivitetsparken.

I maj behöver vi frivilliga som hjälper till med röjning på tomten, trädfällning och buskröjning samt att köra bort skräpet. När det senare kommer till markplanering och byggande av cykelcrossbanan kommer entreprenörer att utföra detta, möjligen behövs lite hjälp med några mindre saker i samband därmed. På sommaren 2013 behöver vi fler frivilliga som hjälper till att montera ihop lekplatsutrustningen och få den på plats.

Datum och tid för röjningen av området kommer i nästa nummer av KälarneNytt, men Ni kan redan nu höra av Er till Michael Löfgren 070-6665674 alt. michael.lofgren@poles.se

Visst är det kul att kunna göra något för våra ungdomar!

Michael Löfgren
Ordf.

Kälarnebygdens kooperativa förening

Årsmöte

Kälarnebygdens Kooperativa förening

Tid: onsdag 29/2 19.00 Plats: Hotell Östjemten

Vi bjuder på fika.

Du som vill påverka och förbättra bygden:

Kom och ge förslag och synpunkter!

Sophantering och återvinning i pedagogikens kretslopp

Så har då skolan fått en ny läroplan, Lgr 11. Många läroplaner har kommit och gått efter ”Kongl. Maj:ts nådiga stadga för folkundervisningen i riket. Gifven den 18 juni 1842”. Första undervisningsplanen för folkskolan kom 1919. I skolstadgan från samma år föreslås såsom lämplig skyddsanordning för ensamstående lärarinnor ”anskaffande av gårdvar eller skjutvapen”. Först 1955 kom en ny plan samt ”Timplaner och huvudmoment vid försöksverksamhet med nioårig enhetsskola”, som jag fick studera under min lärarutbildning.

Grundskolan infördes 1962, med läroplanen Lgr 62, som hade devisen ”En skola för alla”, men med tillägget ”skolan skall dock ge en individuell fostran”. Redan i ”Uppfostrans historia”, som användes vid lärarutbildningen i början av 1900-talet skrevs: ”man har i högre grad än förut fått blicken öppnad för barnens *olikhet*; därur har uppstått en rörelse för *differentiering i behandlingen av barnen*. Många olika specialklasser inrättades efter Lgr 62: Hörsel-, Syn-, Obs- Skolmognadsklasser m.fl. Det allmänna synsättet var att problemen i skolan berodde på defekter hos eleverna.

Så kom Lgr 69. Mottot var ”Eleven i centrum”. Kristendomsundervisningen hade nu blivit Religionsundervisning. Slagordet var MAKIS, som stod för motivation, aktivitet, konkretion, individualisering, samarbete. Mängdläran var begreppet för dagen inom matematiken. Fostran talades det ganska tyst om. Hemmet har det primära och huvudsakliga ansvaret, sägs det.

Helt oproblematiskt var emellertid inte heller denna läroplan. Alltså kom utredningen SIA, ett gigantiskt projekt om skolans inre arbete, som all skolpersonal arbetade med under åren 1970-1974.

Nu skulle specialundervisningen integreras i den vanliga klassen och speciallärarna blev en resurs i arbetsenheten. Speciallärarutbildning hade inrättats 1962, men de utbildades inte i tillräckligt antal, varför många lärare utan behörighet arbetade som speciallärare under

många år. Så även jag. Ingvar Carlsson, som var utbildningsminister i början av 1970-talet, förklarade i en radiointervju att ”skolans problem i dag beror till största delen på alla de utbildade speciallärarna”. Alltså sökte jag mig så småningom till denna utbildning.

Tidens röda och revolutionära kulturströmningar var starka i lärdomsstaden vid den tiden, något som givetvis satte sin prägel på utbildningen: Speciallärarna skulle verka utan att synas. Inget barn fick utpekas eller tagas ut ur klassrummet. Alla var likvärdiga. Enligt min mening blandade man ihop begreppen likvärdighet och likhet en smula. En del av examensarbetet skulle utföras hemma i den egna skolan. Jag satt som vanligt i trappskrubben och arbetade med några få elever när mina mentorer besökte mig. Där fick de också sitta på samma obekväma och låga stolar som vi andra. Det var lite synd om dem, så jag bjöd hem dem på middag. Jag blev godkänd, fast jag nog inte arbetade på det progressiva sätt som anbefallts.

Nästa läroplan var Lgr 80. Den förklarade att människan är aktiv, skapande och måste ta ansvar. Skolan ska ge ansvar och medinflytande samt ställa krav på goda kunskaper och färdigheter. Barn är olika och skolan ska inte sträva efter att göra dem lika. Skolan kan inte ge alla lika mycket hjälp. Särskilt ansvar skall tagas för barn med svårigheter. Skolan skall fostra och stödja föräldrarna i deras fostrargärning. Samlad skoldag, Fria aktiviteter, PRAO och Åtgärdsprogram är nya begrepp.

Speciallärarens uppgift är officiellt att arbeta direkt med elever i behov av stöd. Inofficiellt blir det ofta att avlasta övriga lärare. Bokstavsdiagnoserna blir allt vanligare.

Speciallärarutbildningen avskaffades 1989. Året därefter ersattes den med ett program för specialpedagoger. Dessa skulle ha övergripande ansvar för den specialpedagogiska verksamheten i skolan i samverkan med personal och skolledare. I den följande läroplanen, Lpo 94, sägs att *alla* som arbetar i skolan ska uppmärksamma och hjälpa *alla* elever i behov

av hjälp och stöd. Märkligt nog var ändå speciallärarna efterfrågade på arbetsmarknaden. 2009 återinfördes alltså speciallärarutbildningen vid sidan av specialpedagogprogrammet. Elever med särskilda behov måste få hjälp utan det utpekande som var orsak till den tidigare nedläggningen, förklarade de ansvariga. I en rapplåt som jag skrev till "pensionerings-teatern" med devisen "Portfolio" beskriver jag livet med Lpo 94 på följande sätt:
Hyllvärmarpärmar, Åtgärdsprogram, Dokumentera, Jobba mera, Lustfyllt lärande, Ringar på vattnet, Ämnesövergripande, Värdegrunder, Mål, Mål, Strävansmål, Uppnåendemål, Kompetensutveckling, Nationella prov, Kvalitetsredovisning, Wow, Wow, Bli bättre, Bli bättre, Betygskonferens, Kvalitetsutveckla, Planera, Konferera, Problembaserat lärande, Livslångt lärande, Livslångt bärande, Livslångt tärande, Mindre papper, mera människa, mera papper, mindre människa, BABS-utredning och diagnos, Nätverk, Huvudvärk, Dimp, DAMP

Under min utbildningstid i Umeå tog jag del av en undersökning som visade att gamla småskollärarinnor sällan hade elever med läs- och skrivsvårigheter. Kan du gissa orsaken? Jo, dessa gamla fröknar tjatade så infernaliskt på ungarna att de inte kunde undgå att lära sig. Jag tror faktiskt att det är sant.

Men tyvärr! Skolverk och läroplansförfattare i all ära. Det finns inget magiskt trollspö som gör underverk och får *alla* att uppnå de s.k. "målen".

Jag har sökt efter engångsord bland alla stolta appeller som kommit och gått i pedagogikens kretslopp.

Två har jag funnit:

* *Entreprenörskap* i Lgr 11.

* *Kärlek*, som sägs vara en s.k.

uppfostningsgåva i Småskolans Metodik från 1910.

Lycka till med Lgr 11 önskar jag alla elever och all personal i Kälarne skola!

Runa Westman

Finns hjältar?

För ett par månader sedan fick jag möjlighet att överta en hund, vars ägare inte tyckte tiden räckte till att ge honom den uppmärksamhet den förtjänade. Det är en labrador, snart fyra år, och väldigt trevlig. Han heter Snobben. Lördagen den tredje december var jag som vanligt ute och gjorde morgonsysslorna. Jag bar in ved, vattnade fåren och utfodrade ALLA mina höns (3 st). Och Snobben var med. Men! Plötsligt var han försvunnen. Jag ropade, visslade och kollade om jag hade stängt in honom i ladugården eller i bagarstugan. Men icke. Lätt irriterad tänkte jag att jag går väl in en stund, så kommer han. Visslade en gång till, så högt jag kunde. Och fick svar. Från sjön. Skyndade mig så fort jag kunde. Ropade och fick ett par svar, men sen blev det tyst. Väl nere vid sjön besannades mina farhågor. Utanför ett isflak, säkert tio meter ut, flöt Snobben i det kalla vattnet. Jag kunde snabbt konstatera, att detta kunde jag inte göra något åt.

Förtvivlad tog jag upp telefonen och ringde min granne Sten Billstedt och frågade:

"Var är du?"

"I skogen och jagar. Vad vill du?" svarade han. Då berättade jag att hunden gått ner sig på isen, men Sten och hans kompis Björn Engman lovade att komma omedelbart. Som tur var jagade de i närheten, så det dröjde inte lång stund förrän jag fick se dem komma, bärande på en lång stege. Nere vid sjön lades stegen ut på isen och Björn gick på den, ut på isflaket, medan Sten kollade stegen.

Med en träpåk slog Björn i isen och så småningom brast den utmed stegen, och han lyckades fånga in Snobben och lyfta upp honom på isen. Därefter skyndade vi oss hemåt, grabbarna för att återvända till älgskogen, och jag för att ta hand om Snobben. Resten av lördagen ägnade jag åt att froterra, massera och köra hårtorken, för att Snobben skulle återfå värmen. Han frös hela dagen, men vid fyratiden, när det vankades mat, var han lika

viftande glad som vanligt. Jag måste också erkänna att tacksamma glädjetårar strömmade ymnigt, och jag tackar de båda grannarna, som på ett så rådigt sätt räddade livet på min kompis. Och nu vet jag med säkerhet;

att hjältar finns.

Och Snobben? Jo han ligger som vanligt på sin bädd, snarkar och fiser, och mår riktigt, riktigt gott.

Elisabeth i Örsviken

Villa i centrala Kälarne köpes

Allt av intresse, ring Gustav 0702-47 10 48 eller
e-post: gustav@franden.se.

INFO FRÅN DIN HÄLSOCENTRAL

Vill du slippa telefonköer ?

Du kan få kontakt med hälsocentralen via
Mina Vårdkontakter på hälsocentralens
hemsida www.jll.se/kalarne.

För rådgivning dygnet runt gå in på www.1177.se

Hjälp oss tömma biblioteket!

Sv o utl skönlitteratur, deckare, konst,

kokböcker, uppslagsböcker m m

Lördag 11/2 kl 11-15

10 kr/bok, 100 kr/dussin - vi bjuder på fika!

Norrvägen 12, Britt-Inger o Christian

På gång

Kalendern är en sammanställning av de uppgifter vi fått från resp. arrangör.

Gastsjöns Bygdegårdsförening:

Söndag 20/2 Tid 18.00.

Årsmöte med fika.

Lördag 7/7

Sommarens

marknad med kams.

Ansjö Bygdegårdsförening:

Alla hjärtans dag.

tisdag 14/2 19.00

En kväll med denna anda!

Underhållning, kaklotteri,

servering och trevlig samvaro.

Hotell Östjemten:

Lördag 18/2

Buffé med dans till

Tjytjala Hot Five!

Buffé från 18.00

Dans 20.00-22.30

Hällesjö:

Uppe i Åsen finns ett 6 km långt och välpreparerat skidspår!

Bilparkering finns vi mötesplatsen nära starten.

Alla är välkomna att åka!

Hotell Östjemten:

Onsdag 14/3 19.00

Kälarne Jazz & Blues

Personligt - Bengan, Linda och Lars

Bengan Jansson - dragspel, sång

Linda Pettersson Bratt - sång

Lars Ericsson - bas, gitarr

Kyrkan:

Söndag 29/1 11.00 Hällesjö

Söndag 5/2 11.00 Håsjö nya kyrka

Söndag 12/2 18.00 Hällesjö

Torsdag 16/2 13.30

Tallgläntan

Söndag 26/2 11.00 Hällesjö

Söndag 4/3 11.00 Håsjö nya kyrka

Söndag 11/3 18.00 Hällesjö

Torsdag 15/3 13.30

Tallgläntan

Söndag 25/3 11.00 Hällesjö

KIK:

Årsmöte onsdag 21/3 19.00

Plats: Slalomstugan

Norden Bio Kälarne:

Söndag 29/1 15.00 och 18.30

Alvin & Gänget 3

Söndag 26/2 18.30

En gång i Phuket (Digital)

Skolans gympasal:

Måndagsgympa varje måndag 19.00

Komigånggympa varje torsdag 19.00

Kälarne snöskoterklubb:

Årsmöte onsdag 22/2 19.00

Lokal: Ansjö skog och markkonsult kontor

Kälarne bibliotek:

Onsdag 22/2 från kl 16.00

Kommunens energi- och klimatrådgivare ger kostnadsfri energi- och klimatrådgivning till privatpersoner, företag och organisationer.

malin.leifsson@bracke.se

0690-250 240 (mån, tis)

0693-162 08 (ons, tors, fre)

073-460 57 18

KälarneNytt kan Du också läsa på www.kalarnenytt.se

Nästa nr av KälarneNytt, nr 2 utkommer den 26/3

Manusstopp: 17/3 2012

Redaktör: Runa Westman, 0696-40516, eller 070-3491209,
e-post runwes@telia.com

Annonser och Sponsring: Michael Löfgren, 070-6665674 eller
0696-40301 (hem), e-post michael.lofgren@poles.se

Medlemsinfo Kälarnebygdens kooperativa förening:

Genom att vara medlem stöder Du föreningens ambitioner att verka för en positiv utveckling för Kälarnebygdens invånare, företag och föreningar. För att bli medlem betalar Du/Ni en engångsinsats och en årlig medlemsavgift.

Medlemsavgifter 2012:

	Enskild	Förening	Företag
Insats (engångs-)	50	100	500
Årlig medlemsavgift	50	100	200

Bankgiro, 5404-9606